

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș–Bolyai, Cluj–Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Greco-Catolică
1.3 Departamentul	Departamentul Cluj
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie greco-catolică pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	KL R0009 Istoria Bisericii II						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. Dr. Marius Grigore Furtună						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. Dr. Marius Grigore Furtună						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					8
Examinări					2
Alte activități:					0
3.7 Total ore studiu individual		70			
3.8 Total ore pe semestru		126			
3.9 Numărul de credite		5			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	•
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din sursele primare și interpretarea lor în spirit ecumenic/universal.</p> <p>Raportarea critică a tradițiilor ecleziastice la sursele primare.</p> <p>Realizarea concordanței între magisteriul Bisericii și evoluția acesteia în timp.</p> <p>Buna utilizare a conceptelor și metodelor de bază ale istoriei și teologiei.</p>
Competențe transversale	<p>Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului.</p> <p>Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Scopul final al acestui curs este să îi familiarizeze pe studenți cu principalele momente ale evoluției comunității creștine în timp și spațiu de-a lungul epocii medievale și să le dezvolte capacitatea de a judeca această evoluție cât mai obiectiv, în afara cadrelor confesionale.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Cursul se dorește a fi o introducere în evoluția creștinismului medieval. Prelegerile urmăresc evoluția diferită a celor două mari jumătăți ale creștinătății în epoca medievală. Pe de o parte este discutată evoluția Bisericii apusene de la nașterea lumii medievale, la care a contribuit în mod decisiv, până în zorii epocii Reformei protestante. Se are aici în vedere atât viața internă a Bisericii, cu luminile și umbrele ei (criza sec. XI, reforma gregoriană, mișcările contestatate și Inchiziția, ordinele călugărești, papalitatea), cât și relația ei cu lumea Apusului medieval (relațiile cu regatul franc, mai apoi cu Imperiul german, lupta pentru investitură). Pe de altă parte, cursul urmărește evoluția, într-o aparentă continuitate a Bisericii bizantine de la definitivarea identității (iconoclasmul, raporturile cu tronul, monahismul), la crepusculul epocii Paleologilor. Ținând cont de specificul facultății, cursul insistă deopotrivă asupra momentelor de întâlnire, conflictuale sau irenice, dintre cele două mari comunități creștine, de la așa-numita "mare schismă" din 1054 până la ultimele momente de dialog înainte de intrarea Bisericii bizantine în captivitatea otomană.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
01. Introducere	prelegere	
02. Biserica apuseană și nașterea civilizației occidentale	prelegere	
03. Între tron și kathedra: Biserica bizantină (sec. VIII-XI)	prelegere	
04. Creștinarea Europei II: lumea slavă	prelegere	
05. Creștinismul apusean și cel răsăritean:	prelegere	

schisme		
06. Relația Bisericii cu monarhia apuseană: lupta pentru investitură	prelegere	
07. Cruciadele	prelegere	
08. Ereziile medievale, Inchiziția și ordinele cerșetore	prelegere	
09. Biserica și universitățile medievale	prelegere	
10. Papalitatea. De la Inocențiu III la Bonifaciu VIII	prelegere	
11. Exilul de la Avignon și schisma apuseană	prelegere	
12. Biserica bizantină în epoca Paleologilor	prelegere	
13. Conciliile de la Lyon și Ferrara - Florența	prelegere	
14. Recapitulare generală. Stabilirea examenului	discuție	

Bibliografie:

Beck, H.-G., *Istoria Bisericii Ortodoxe din Imperiul Bizantin*, București 2012

Corbin, A. (ed.), *Istoria creștinismului: pentru a înțelege mai bine vremea noastră*, București 2010

Franzen, A., *Mică istorie a Bisericii catolice*, Târgu Lăpuș 2009

Mayeur, J.-P. et al. (ed.), *Storia del cristianesimo* (a cura di G. Alberigo), vol. 4-6, Roma 2002 sqq.

Neill, St., *A History of Christian Missions*, London 1990

Southern, R.W., *Western Society and the Church in the Middle Ages*, London 1990

Suttner, E. Chr., *Relația alternantă dintre Bisericile Răsăritului și Apusului de-a lungul istoriei bisericești*, Iași 1998

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
01. Metodele și instrumentele de studiu ale istoriei Bisericii medievale	prezentare/discuție	
02. Creștinarea francilor. Misiunea în Britannia	discuție/surse	
03. Teologia pro și contra icoanelor	discuție/surse	
04. Misiunea bizantină în Bulgaria și Rusia	discuție/surse	
05. Raporturile între creștinătatea apuseană și cea răsăriteană în sec. IX-XI	discuție/surse	
06. Imperiul german și Biserica: sec. XI-XIII	discuție/surse	
07. Biserica și cruciada	discuție/surse	
08. Ereticul în lumea medievală	discuție/surse	
09. Biserica și educația	discuție/surse	
10. Papalitatea medievală la apogeu	discuție/surse	
11. Imaginea papalității de la Avignon în cultura medievală	discuție/surse	
12. Monahismul și cultura clasică în epoca Paleologilor	discuție/surse	
13. Actele conciliilor de la Lyon și Florența	discuție/surse	
14. Recapitulare	discuție	
Bibliografie		
- aceeași cu a cursului		
- sursele vor fi puse la dispoziția studenților în cadrul seminarului		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

•
---

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	capacitatea de a prezenta coerent un proces istoric	examen oral	25%
		redactarea unui referat	50%
10.5 Seminar/laborator	capacitatea de a analiza corect o sursă istorică, încadrînd-o în context	examen oral	25%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> cunoașterea datelor esențiale ale unui proces istoric recunoașterea contextului istoric în care a fost creată o anumită sursă primară 			

Data completării
15.03.2024

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
22.05.2024

Semnătura directorului de departament